

Foto werkgroep VLB

Jaarplan 2026 IVN Alphen aan den Rijn

Dit plan is tot stand gekomen met input van de werkgroepen van IVN Alphen aan den Rijn. Voor het actuele overzicht van activiteiten verwijzen we naar de website van IVN Alphen aan den Rijn.

Inhoudsopgave

1	Visie	3
2	Missie	3
3	Doelstellingen IVN Alphen aan den Rijn	3
4	Werkgebied IVN Alphen aan den Rijn	3
5	Doelgroepen	3
6	Ontwikkelingen 2026	3
6.1	Ontwikkelingen bij ons	3
7	Aanpak	4
7.1	Jeugd heeft de toekomst	4
	Vlinders (jeugd 4-8 jaar)	5
	Fladderaars (jeugd 8-12 jaar)	5
	NatureXplorers (jeugd 12-18 jaar)	5
	Samenwerking BSO de PaddenPoel	5
8	Activiteiten	5
8.1	Basisactiviteiten IVN Alphen aan den Rijn	5
9	Communicatie/informatie	7

Jubileumboom – Walter Planije

1 Visie

IVN Alphen aan den Rijn wil mensen dichterbij de natuur brengen, zodat zij de natuur in hun hart sluiten en er ook beter voor willen en kunnen zorgen.

2 Missie

We willen jong en oud laten beleven hoe leuk, leerzaam, gezond én belangrijk de natuur is. Daarom streven wij naar een natuur inclusief Nederland, waarin natuur onderdeel uitmaakt van het dagelijks leven, van de crèche tot en met de oude dag. Zo bouwen we samen aan een gezonde samenleving waarin natuur weer vanzelfsprekend is.

3 Doelstellingen IVN Alphen aan den Rijn

- a) Activiteiten te ondernemen op het gebied van natuurbeleving, natuureducatie, duurzaamheid en natuurbeheer;
- b) Te bevorderen dat overheidsbestuurders gemotiveerd kunnen opkomen voor behoud en verbetering van de kwaliteit van de natuur en een duurzame leefomgeving;
- c) Daadwerkelijk mee te werken aan de bescherming van de natuur, het landschap en een duurzame leefomgeving op lokaal, regionaal en landelijk niveau inclusief het voeren van procedures en/of het indienen van bezwaarschriften tegen overheden;
- d) Verenigingen, stichtingen of anderen die werkzaam zijn op het gebied van natuurlandschapsbescherming of duurzaamheid te adviseren, te ondersteunen of ermee samen te werken.

4 Werkgebied IVN Alphen aan den Rijn

Het werkgebied van IVN Alphen aan den Rijn heeft betrekking op de Gemeente Alphen aan den Rijn. Dit werkgebied omvat de woonkernen Aarlanderveen, Alphen aan den Rijn, Benthuizen, Boskoop, Hazerswoude-Dorp, Hazerswoude-Rijndijk, Koudekerk aan den Rijn, Zwammerdam en de buurtschap Groenendijk.

5 Doelgroepen

Inwoners Gemeente Alphen aan den Rijn en met name liefhebbers/geïnteresseerden in natuur en duurzaamheid in het werkgebied van IVN Alphen aan den Rijn.

6 Ontwikkelingen 2026

6.1 Ontwikkelingen bij ons

Vrijwilligers

Groen en duurzaamheid staat volop in de belangstelling. Vrijwilligers melden zich daarom spontaan aan bij IVN Alphen aan den Rijn. Hieronder zijn veel gepensioneerden die zich oriënteren op vrijwilligerswerk na hun werkzame leeftijd.

Voor de functie van bestuurslid en coördinator komen in de regel nieuwe vrijwilligers niet 'aanwaaien'. Bij gebrek aan (nieuwe) vrijwilligers worden door bestaande vrijwilligers taken erbij genomen. Dit zien we ook bij de bestuursleden. De vacature voor secretaris moet dringend worden ingevuld. Voor het bestuur wordt ook nog steeds gezocht naar opvolging van de voorzitter (2026) en penningmeester (in 2027).

Op dit moment worden voor de werkgroepen Vogelwerkgroep, Vlinderwerkgroep, Vlinders (jeugd 4-8 jaar), Fladderaars (jeugd 8-12 jaar) en NatureXplorers (12-18 jaar) nog nieuwe coördinatoren gezocht.

Tevens is er ondersteuning nodig voor PR en Communicatie en voor de webmaster.

Al met al zijn er veel vacatures.

Veel organisaties werven in dezelfde poule om vrijwilligers te krijgen. De huidige jonge(re) generatie heeft onvoldoende 'vrije' tijd naast werk en privé om vrijwilligerswerk te doen. Op de oudere vrijwilliger wordt van verschillende kanten een beroep gedaan en hij/zij moet kiezen waar aandacht aan te schenken.

Consequentie: *Bestaande vrijwilligers raken overbelast en zijn bij het neerleggen van de taken nog moeilijker te vervangen.*

Acties

- Werven coördinatoren en vrijwilligers voor de eerdergenoemde werkgroepen en bestuur (secretaris, voorzitter en penningmeester).
- Deelname aan de Vrijwilligersmarkt in Gemeentehuis Alphen aan den Rijn (oktober 2026).
- Actief gebruik Vacaturebank Vrijwilligerspuntalphen.nl.

Organisatie

De 'Plantenwerkgroep in oprichting' is tijdelijk "on hold" gezet in verband met te drukke werkzaamheden van de coördinatie. De groep is enthousiast en heeft de ambitie om door te gaan. De doelen van de werkgroep en de te behalen resultaten zijn nog onderwerp van gesprek. Gedacht wordt aan kennis van planten te vergroten/te verdiepen door te kijken, te onderzoeken en ervaringen daarover te delen met elkaar.

Communicatie

Door gebrek aan vrijwilligers binnen de werkgroep Communicatie is besloten te stoppen met het bijhouden van de social media-accounts op Facebook en Instagram. Door een actief beleid op het werven van abonnees voor de digitale nieuwsbrief is het aantal opgelopen tot boven de 700. Het openen van deze nieuwsbrief wordt door meer dan 60% van de abonnees gedaan. Een mooie aanvulling op onze nieuwverspreiding.

In het jubileumjaar heeft de lokale pers veel gepubliceerd over IVN Alphen aan den Rijn. Wij hopen dat dit voortgang vindt in 2026.

Leden/deelnemers activiteiten

Het ledenaantal groeit licht.

Financieel/administratief

IVN Alphen aan den Rijn heeft een goede financiële draagkracht. Onze aanvragen voor subsidie worden veelal gehonoreerd. De inning van de contributie wordt door IVN Landelijk Bureau gedaan. IVN Alphen aan den Rijn volgt daarom de contributie-voorstellen van IVN Landelijk.

7 Aanpak voor de Jeugd

7.1 Jeugd heeft de toekomst

Belangrijk aandachtspunt voor 2026 zal zijn voldoende activiteiten om jeugdleden te werven en doorstroming tussen de jeugdgroepen bevorderen. Daarnaast heeft het vinden van vrijwilligers voor de coördinatie van deze groepen onze grootste zorg.

Vlinders (jeugd 4-8 jaar)

De Vlinders zullen in het seizoen 2025-2026 tienmaal op zondagmiddag bij elkaar komen. Voor kinderen van cliënten van de voedselbank is een aantal plaatsen opengesteld. De plannen lopen gelijk met het schooljaar en zijn dus van september t/m juni. Bij de Vlinders worden elke keer zo'n 65 kinderen uitgenodigd, waarvan tussen de 10 en 20 kinderen meedoen met de activiteit.

Fladderaars (jeugd 8-12 jaar)

De Fladderaars is een gezellige groep van zo'n 12 natuurliefhebbers. We doen allerlei activiteiten over dieren en planten en zijn zo veel mogelijk buiten. Hierin zoeken we ook de samenwerking met andere IVN-werkgroepen en organisaties, zoals de Vlinderwerkgroep en de Kinderboerderij Zegersloot. Voor deze groep wordt gezocht naar meer deelnemers en begeleiding.

NatureXplorers (jeugd 12-18 jaar)

De NatureXplorers komt dit nieuwe seizoen niet meer op een vaste avond van de maand bijeen. Er is gekozen voor wisselende momenten in de week. Dit om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften en agenda's van de jeugdleden. Tevens willen we ook meerdere keren naar andere locaties, zoals musea, buitensport-accommodaties, e.d. Ook in 2025-2026 staan weer 10 activiteiten gepland. De groep heeft ook dringend behoefte aan ondersteuning in de begeleiding en leiding.

Samenwerking BSO de PaddenPoel

Jaarlijks verzorgen wij als IVN diverse activiteiten bij de BSO de PaddenPoel. Jenny Heemskerk en Vera van der Hoorn verzorgen wekelijks in de maanden maart tot en met oktober de moestuin. We proberen totaal drie activiteiten per maand te realiseren bij de BSO. Jaarlijks wordt dit met Junis geëvalueerd. Versterking van de groep vrijwilligers die een natuuractiviteit kunnen verzorgen wordt nog gezocht.

8 Activiteiten

8.1 Basisactiviteiten IVN Alphen aan den Rijn

Korte samenvatting van de plannen en ideeën voor 2026. Volg vooral de agenda voor de daadwerkelijk invulling van de diverse programma's.

Zie hiervoor: <https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/resultaten/natuuractiviteiten/>

Werkgroep Vrienden van het Heempad Boskoop

Het excursieprogramma 2026 omvat een grote variatie van aandachtspunten, vergelijkbaar met 2025. Er staan 12 excursies gepland w.o. Stinzenplanten, Vogels spotten, Zintuigen, Fietstocht Bentwoud, Mini-cursus 'Herken de Plant', Imkerijdag, Nachtvlindernacht, Natuurapotheek, Het wonder van de zaden, Paddenstoelen en Eindejaarsplantenjacht. Wederom komt uit deze werkgroep een Klimaat-burgermeester van Alphen aan den Rijn: Hans van Dam.

Werkgroep Vlinders (jeugd 4-8 jaar)

De werkgroep heeft voor (schooljaar) 2025-2026 wederom 10 leuke activiteiten op de agenda weten te zetten. Verder zal met de twee andere jeugdwerkgroepen aan extra activiteiten worden meegewerkt: de Slootjes- en Bodemdieren dagen. Onderzocht wordt ook of de lampionoptocht en/of het kabouterfeest van 2025 weer herhaald kunnen worden in 2026. Deze activiteiten waren zeer succesvol en veel ouders hebben gevraagd of dit mogelijk was.

Werkgroep Fladderaars (jeugd 8-12 jaar)

De Fladderaars is een gezellige groep van zo'n 12 natuurliefhebbers. Per jaar doen we 10 uiteenlopende activiteiten die met de natuur te maken hebben. We zoeken naar bodemdieren, maken versiersels van natuurlijk materiaal en koken recepten met ingrediënten uit de tuin van het bezoekerscentrum. We zijn zo veel mogelijk buiten en zoeken de samenwerking met andere IVN-werkgroepen en organisaties, zoals het Vrijwillig Landschapsbeheer en de Kinderboerderij Zegersloot.

Werkgroep NatureXplorers (12-18 jaar)

De werkgroep heeft voor het eerste deel van 2026 (schooljaar 2025-2026) de plannen alweer gemaakt. Het tweede deel van 2026 is in de maak.

Het eerste seizoen met een bijna nieuwe groep NX en nieuwe leiding is prima bevallen. Aanvulling in de begeleiding is gewenst.

Werkgroep Excursies

zal alle goedlopende excursies komend jaar herhalen. Met daarbij als extra een wandeling door Koudekerk aan den Rijn. Ook komt de 'wandeling voor nieuwkomers' weer terug. En zo mogelijk ook de excursie voor mensen met een visuele beperking (in overleg met de Oogvereniging) en die voor de Zonnebloem. Het aanbod blijft breed: van doe-excursies tot informatieve wandelingen. Excursies vinden plaats in de hele gemeente. Ook zijn in 2026 activiteiten voor scholen/particulieren weer mogelijk. Komend jaar zal de BirdChallenge een vervolg krijgen.

Werkgroep Natuurkijkers

heeft haar maandelijks vergaderingen verplaatst naar de eerste maandagavond in de maand en aansluitend is er elke maand, op de tweede zaterdag na het vergadermoment, een fotosafari. Ons voornaamste doel voor 2026 is het beter vullen van de database voor de foto's en waar mogelijk deze wat gebruikersvriendelijker te maken, zodat bepaalde foto's ook eenvoudiger gevonden kunnen worden. Daarnaast willen we dit jaar graag weer met een foto-expert op pad en/of met elkaar een workshop foto-(na)bewerking doen, omdat lang niet iedereen binnen de Natuurkijkers dit onder de knie heeft.

Team Ontvangst

zal ook dit jaar weer openstaan voor bezoekers van 'De Veenweiden'. Veel van onze activiteiten starten immers in het Bezoekerscentrum. Budgetair is de werkgroep ondergebracht bij het Bezoekerscentrum.

Werkgroep Bonte Allerlei

zie hiervoor onder Communicatie/informatie.

Werkgroep Vrijwillig Landschap Beheer

blijft ook in 2026 zorg dragen voor het juiste natuurbeheer van onze mooie gemeente Alphen aan den Rijn. De werkgroep trekt bij haar activiteiten een vaste groep van vrijwilligers. De werkdagen (zaterdagen) worden gemiddeld genomen door zo'n 25 vrijwilligers bezocht. Daarnaast wordt er veel op de vrijdagochtenden gewerkt met een groep van 10-12 vrijwilligers. Er wordt gewerkt in kleinschalige natuurgebieden die eigendom zijn van de gemeente, van boeren of het Zuid-Hollands Landschap.

Werkgroep Planologie

is een gezamenlijk initiatief van IVN Alphen aan den Rijn en de Vogelwerkgroep Koudekerk en Hazerswoude e.o. (VWG). Binnen deze werkgroep werken coördinator Wiepke Warmerdam, Auke Lever en Job Nijs (allen IVN) samen met Mireille van Duuren (VWG) aan een natuur inclusieve en ecologisch verantwoorde ontwikkeling van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het doel van de werkgroep is het onderhouden van een constructieve dialoog met de gemeente over actuele en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens het overleg wordt informatie uitgewisseld en levert de werkgroep - zowel gevraagd als ongevraagd - advies vanuit het perspectief van weidevogelbeheer, natuurbescherming en ecologie. Ook worden vragen, zorgen en kansen besproken en worden afspraken gemaakt over verdere betrokkenheid, communicatie en samenwerking tussen de gemeente en de natuurorganisaties. Daartoe zijn in 2025 alle ontwikkelingen binnen de gemeente Alphen aan den Rijn op het gebied van wijzigingen van omgevingsplannen geïnventariseerd. De werkgroep volgt deze actief, brengt ook in 2026 weer gevraagd en ongevraagd gegevens en zienswijzen uit aan de gemeente.

Werkgroep Lezingen

streeft ernaar om wederom een aantal mooie lezingen te organiseren in 2026. Volg hiervoor publicaties voor de diverse onderwerpen in de activiteitenagenda op de website.

Werkgroep Vlinders

heeft geen coördinator meer in 2026, omdat Stef Strik met zijn werkzaamheden voor de werkgroep gestopt is. We zijn op zoek naar actievelingen voor deze werkgroep. Wat betreft de actuele activiteiten van deze werkgroep is op dit moment niets bekend.

Werkgroep Vogels

De Vogelwerkgroep gaat in 2026 weer diverse gebieden onderzoeken op broedvogels. Ook de watervogels worden voortdurend gemonitord. De gegevens worden beschikbaar gesteld aan SOVON Vogelonderzoek Nederland om landelijke trends te kunnen vaststellen. Daarnaast gaat de Vogelwerkgroep ook dit jaar weer volop interessante excursies organiseren, waaronder een aantal publieksexcursies binnen ons werkgebied om inwoners meer bekend te maken met hier voorkomende vogelsoorten. Daarnaast organiseert de vogelwerkgroep weer maandelijks een excursie naar een aantrekkelijk vogelgebied om met elkaar vogels te ontdekken. Deze excursies zijn voor de wat meer gevorderde vogelaars.

De Uilenwerkgroep

gaat ook dit jaar alle Steenuilenkasten (40) en Kerkuilenkasten (25) onderzoeken op bewoning. In de winter worden de kasten schoongemaakt. Vanaf dit jaar worden er geen uilskuikens meer geringd.

Zwaluwenwerkgroep

gaat dit jaar, wederom, in samenwerking met omliggende vogelwerkgroepen, alle huiszwaluwnesten in de Rijnstreek in kaart brengen.

Ook voor de Vogelwerkgroep en de 'sub-werkgroepen' geldt dat er dringend behoefte is aan ondersteuning in de coördinatie.

9 Communicatie/informatie

Bont Allerlei

Leden, donateurs, vrijwilligers en relaties van IVN Alphen aan den Rijn ontvangen Bont Allerlei 4x per jaar. Bont Allerlei is het ledenblad en daarmee een belangrijk middel voor ledenbinding. Naast de gedrukte oplage van 250 exemplaren worden ook nog eens zo'n 250 exemplaren digitaal verzonden. Zorg is wel de continue stijgende prijs van het drukken van de uitgaven. Er zal onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om deze kosten naar beneden te brengen.

Activiteitenmail

Activiteitenmail IVN Alphen aan den Rijn wordt maandelijks verstuurd aan IVN-leden, relaties en geïnteresseerden. De laatste worden geworven onder deelnemers aan activiteiten. Hier ligt een duidelijke taak voor IVN-gidsen om de Activiteitenmail - en ook het lidmaatschap - aan te prijzen. De Activiteitenmail met (natuur-)activiteiten en duurzaamheidsnieuws wordt aan het einde van elke maand verstuurd voor de volgende maand.

Persberichten

Om de activiteiten van IVN Alphen aan den Rijn onder de aandacht te brengen van de inwoners van gemeente Alphen aan den Rijn wordt maandelijks 1 of 2 persberichten verzonden over lezingen, excursies en/of wandelingen. Daarnaast worden bij speciale gebeurtenissen door de diverse werkgroepen apart extra persberichten verzonden. Het totaal van geplaatste persberichten geeft een beeld van de doelstellingen en activiteiten van IVN Alphen aan den Rijn.

Sociale Media / Website

De persberichten worden in aangepaste vorm doorgeplaatst op de website. De accounts op Instagram en Facebook zijn door gebrek aan ondersteuning gestopt met publiceren. Op de website is permanent de actuele activiteitenagenda te vinden en voor details wordt daar altijd naar verwezen. Ook is de website een bron van achtergrondinformatie over de vereniging en haar werkgroepen.

Daarnaast zijn er werkgroepen met een eigen website:

vwgalphen@live.nl

hier worden speciale vogelactiviteiten gepubliceerd en is ook de database van waarnemingen vogels in ons werkgebied te vinden.

<https://natuurkiekers.nl/>

publicatie van activiteiten, beeldbank en presentatie van de fotografen.

Foto VLB werkgroep

Bezoekadres

Bezoekerscentrum De Veenweiden
Burgemeester Bruins Slotsingel 15
2403 NC Alphen aan den Rijn
secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl
ivn.nl/alphenaandenrijn

Postadres

Krabbescheer 102
2408 LG Alphen aan den Rijn

Bank NL85RABO 0301 6899 62

RSIN 816027766

KVK 40446955